

EMALJEHAVEN

Inspireret af 1930ernes store, rene husblokke med altaner som et præcist facadeelement sat udenpå har entasis skabt et facade-system af betonsandwichelementer i blanksleben terrazzo, der flettes sammen til et ornamenteret tæppe. Sjældent er beton-elementer brugt med så stor fantasi som her.

entasis a/s og Creo Arkitekter A/S, 2006-2007

Københavns nordvestkvarter har undergået store forandringer i de seneste årtier, efter at de mange industrier og virksomheder, der tidligere prægede området, er flyttet ud af byen og har efterladt de store fabriksgrunde til anden anvendelse. Således også grunden Rentemestervej/Rebslugervej/Frederikssundsvej, hvor metalvarefabrikken Glud & Marstrand tidligere lå. Et af fabrikkens kendteste produkter var emaljerede køkkenredskaber, og dette har givet navn til boligbebyggelsen.

I et samarbejde mellem Københavns Kommunes Plan & Arkitektur og arkitektfirmaerne entasis og Creo, men også med borgerinddragelse i Kvarterløft Nord-Vest-regi, er den gamle industrigrund blevet omdannet til en offentlig park og en plads, indrammet af 185 boliger.

Kvarteret rummer et møde mellem industriens tidlige funktionalistiske bygninger og 1930ernes mest ekvilibristiske og elementært repetitive boligbebyggelser, bedst repræsenteret ved Povl Baumanns og Knud Hansens boligbebyggelse Storgården, Tomsgårdsvej 78-110 fra 1935. Her ser vi for første gang kombinationen af den rene husblok og den sydvendte altan som bebyggelsens hovedmotiv, et rationelt, præcist facadeelement på den langstrakte huskrop. Dette møde har inspireret arkitekterne til en genskabelse i den nye bebyggelse: lange facadeforløb med koncentreret dramaturgi ved porte og hjørner, accentuering af lysforhold mod syd og nord og altaner mod syd – alt sammen skabt ved et facadesystem af betonsandwichelementer i blanksleben terrazzo med lys norsk marmor,

der flettes sammen til et ornamenteret tæppe. Det er sjældent at se betonelementer brugt med så stor fantasi som her, hvilket må kunne inspirere andre til at eksperimentere mere med elementernes udformning og sammenstilling.

Byggeriets fem etager omkranser den nye kvarterpark, og alle boliger er gennemlyste og organiseret omkring en fritstående kerne med badeværelset og har egen altan eller terrasse vendt ud mod parken. Byggeriet rummer 60 almene boliger, 42 andelsboliger og 83 ejerboliger.

Boligblokken mod Rentemestervej er opført som et opgangshus med trappe og elevator i et ca. 2,8 meter bredt fag, hvorimellem ligger to fag, henholdsvis ca. 5,5 meter eller 8 meter brede, klart adskilte af gennemgående, bærende tværskillevægge af betonelementer. Ud for indgangen fra trapperummet ligger entré, kernen med bad/toilet samt køkkenområdet. Kernen udgør de eneste faste vægge. Mod sydvest ligger opholdsrummet, forsynet med en ca. 3 m² stor altan.

Alle døre er skydedøre, og tanken med disse har været at skabe en åben, fleksibel og rummelig bolig med mindst mulig spildplads. Skydedørene kan lukke af til værelserne, eller de kan skydes til side, så der skabes en helt åben bolig med lysindfald fra begge sider, i opholdsrummet med vinduer delvist fra gulv til loft.

I modsætning til hvad man måske kunne forvente ud fra de bærende tværskillevægge, er facaderne tunge. Principielt opbygget af betonelementer med et lille kvadratisk vindue eller altandør og således disponeret, at ét betonele-

ment altid placeres på to underliggende. Imellem elementerne opstår så gulv-til-loftvinduerne. Med stort set kun to vindues- og dørformater opstår der et på samme tid præcist og særdeles levende facadeudtryk. Målforholdene betyder, at 5,6 meter brede rum får to vinduer og to vindues- og dørpartier i hver facade, mens 8 meter brede rum får tre vinduer og tre »slidser«. Inden for denne stramme ramme kan beboerne i princippet indrette sig med aflukkede eller åbne rum, i et åbent, flydende rumforløb med lysindfald fra begge sider. De to nederste etager er delvist opbygget som helt åbne glasfacader mod parken.

Den 250 meter lange og meget glatte facade mod Rentemestervej vil med den planlagte beplantning med birk omdanne det nuværende hårde, præcise udtryk til et fint gaderum, som en lysende grøn katedral.

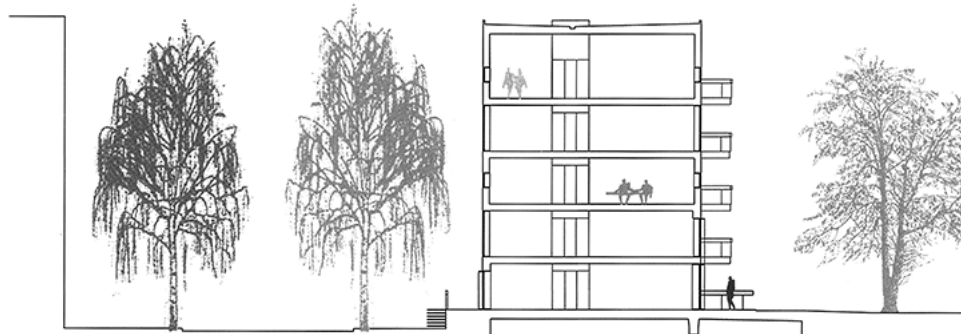
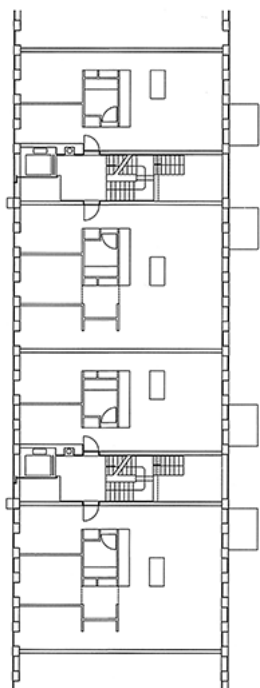
entasis modtog Betonelementprisen 2009 for boligbebyggelsen Emaljehaven. I motiveringen lød det bl.a. »Det er et byggeri i Københavns barske nordvest-kvarter, som kan holde stand mod kedsomheden, der stråler ud fra de omkringliggende boligblokke – et bygningsværk, der har den blanding af råhed og poesi, som var i det gamle industrikvarter med emaljefabrikken og det gamle andelsmejeri »Enigheden« og meget andet (...) Ved at kombinere ensformigheden med variationen – ved at reducere antallet af detaljer, og derefter forfine dem – er der med disse enkle greb skabt et stykke arkitektur af høj kvalitet – og netop derfor er bebyggelsen Emaljehaven og dermed arkitektfirmaet entasis værdige til at få tildelt betonelement-prisen 2009.«

BOLIGBEBYGGELSEN EMALJEHAVEN

Adresse: Rentemestervej 5-13,
 Rebslagervej 32-40 og Frederikssundsvej 17-21, 2400
 København NV
 Arkitekter: entasis as og Creo Arkitekter A/S
 Opført: 2006-2007
 Entreprenør: KPC Byg
 Bygherre: Ejendomsselskabet MH AS

LITTERATUR

Tove Ørsted Larsen: *Appendix til 90 års
 alment boligbyggeri 2003-2006*. København 2007,
 p. 30-33
Byggeplads DK 2007 nr. 2, p. 36-39
Arkitektur DK 2009 nr. 4, p. 48-51
 Casey C.M. Mathewson and Ann Videriksen (red.): *a5
 Copenhagen. Architecture, Interiors, Lifestyle*. San
 Francisco m.m. 2011, p. 148-151
 Christian Cold og Gert Wingårdh: *Entasis 1996-2015
 Vol. 1*. Ostfildern 2015, p. 120-143

